POZORUHODNÉ NÁLEZY LEPIDOPTER PRO ČSSR

BEMERKENSWERTE LEPIDOPTERENFUNDE FUR ČSSR

2

Milan Janovský Albert Gottwald

Při pokračujícím faunistickém průzkumu Lepidopter ČSSR jsme zjistili další významné nálezy a jejich seznamem navazujeme na předchozí článek (Gottwald, Janovský 1978).

Heliozelidae

Antispila pfeifferella (Hübner.) - Kobylí 20.5.1977. Vzácný nález monofágního lesostepního druhu, vázaného na výskyt svídy (Cornus L.).

Lithocolletidae

Lithocolletis cydoniella (Fabricius.) - Buchlovice 22.4.1977. Vzácný nález lesostepního druhu na jižní Moravě.

Gracilariidae

Parornix carpinella (Frey.) - Průvodce habrových porostů. Buchlovice 8.5.1977; Višňové 23.4.1977.

Elachistidae

Elachista quadrella (Hübner.) - Buchlovice 22.7.1977. Nehojný v travnatých porostech listnatých lesů.

Ethmiidae

Ethmia sexpunctella (Hübner.) - Domica 8.7.1976. Ke třem údajům z Prodromu Lep.Slovenska (Hrubý 1964) a jednomu ze Slov.ráje (Reiprich 1972) další nález.

Ethmia decemguttella (Hübner.) - Větší množství jedinců tohoto stepního druhu bylo uloveno v Zadielu 7.7.1976. Ze Slovenska dosud známý jen z Banské Štiavnice, ze Slov.ráje (Hrubý 1964) a z Devínskej Kobyly (Čaputa 1970).

Cosmopterygidae

Sorhagenia rhamniella (Zeller). - Zadiel 7.7.1976. Významný, prozatím druhý nález ze Slovenska, dosud jen ze Spišské Nové Vsi (Reiprich) 1972.

Oecophoridae

Agonopteryx assimilella (Treitschke.) - Na lesostepní lokalitě v Radějově 18.6.1977.

Neofaculta infernalis (Herrich-Schäffer). - Tento druh je dosud znám ze Slovenska z vysokých hor. Zajímavý nález na stepní lokalitě. Hodonín - Pánov 20.7.1977.

Platyedra malvella (Hübner). - Rašovice 22.7.1977. Lokální a vzácný stepní druh.

Torticidae

Cnephasia pascuana (Hübner) - Radějov 18.6.1977; Suchá Hora 2.7.1977.

Notocelia junctana (Herrich-Schäffer). - Vzácný druh lučních porostů. Moravský Písek 23.7.1977.

Argyroploce palustrana (Zeller). - Vzácný druh z jehličnatých lesů. Buchlovice 23.7.1977.

Aetheidae

Cochylidia erigerana (Walsingham). - Moravský Písek 19.7.1977. U nás dosud znám jen ze Slovenského ráje a okolí Spišské Nové Vsi (Reiprich 1971).

Phalonidia manniana (Fischer von Rösslerstamm). - Havířov - Žermanická přehrada 13.5.1977. Pozoruhodný nález na Moravě.

Alucitidae

Agdistis adactyla (Hübner). - Jeden ex.přílétl ke světlu v Kamenici nad Hronom 22.7.1976. Lokálně a nehojně se vyskytující pernatuška. V Čechách Kácov (Schwarz 1953), na Slovensku z poslední doby hlášen jediný úlovek Dlhá Ves (Z.Laštůvka,A.Laštůvka 1977).

Platyptilia capnodactyla Zeller - Chřiby - Salaš 20.6.1973, nález doplňuje čtyři slovenské lokality (Hrubý 1964).

Gillmeria pallidactyla (Haworth.) - Chřiby - Salaš 20.6.1973, nález je doložením výskytu tohoto druhu na Moravě. Tuto pernatušku uvádí Reiprich (1962) jako novou pro území Slovenska.

Crombrugghia distans (Zeller.) - Kamenica nad Hronom 19.6.1976. Po Patočkově (in Hrubý 1964) a Reiprichově (1972) údajích další lokalita na Slovensku.

Oidaematophorus lithodactylus (Treitschke). - Zadiel 7.7.1976, nález potvrzující rozšíření druhu na území Jihoslovenského krasu.

Adaina distincta (Herrich-Schäffer.) - Západní Tatry-Roháče,Zverovka 16.7.1975 a 13.7.1977.

Adaina inulae (Zeller). - Moravský Písek 27.8.1976, stepní pernatuška žijící na omanu (Inula L.).

Porrittia galactodactyla (Denis et Schiffermüller) - Uherské Hradiště 14.6.1976, 4.6.1977; Chřiby, Stupava 8.6.1977. V larvárním stadiu je dosti rozšířená v okolních lesích na lopuchu (Arctium lappa).

Phycitidae

Gymnancyla canella (Denis et Schif.) - Moravský Písek 21.7.1976.

Pyralidae

Synaphe connectalis (Hübner.) - Rozšíření stepního zavíječe na vátých píscích jihovýchodní Moravy potvrzují nálezy z Rohatce 29.5.1976 a z Bzence 5.6.1977.

Pyraustidae

Cynaeda dentalis (Denis et Schif.) - Hodonín-Pánov 20.7.1977; Kamenica nad Hronom 3.7.1974, 6.6.1975; Zadiel 6.7.1976. Stepní druh žijící převážně na hadinci (Echium L.).

Epacestria pustulalis (Hübner.) - Další stepní druh. V Bzenci 2.7.1977 přilétlo ke světlu 5 ex.; Kamenica nad Hronom 18.6.1976.

Nascia cilialis (Hübner.) - 26.8.1975 v Moravském Písku na jižní Moravě přilétly ke světlu dva ex. Ze Slovenska je znám jediný údaj -Kúty (Hrubý 1964).

Limacodidae

Heterogenea asella (Denis et Schif.) - Chřiby, Buchlovice 17.6.1976. Potvrzení recentního druhu v této oblasti. Na severní Moravě je rovněž rozšířen. Každoročně od roku 1963 v bukovém lese u Hrabyně 1 - 3 ex.; Dolní Lhota 5.7.1975; Vřesina 16.7.1976 po 1 ex. (Vaněk lgt.).

Notodontidae

Leucodonta bicolorie (Denis et Schif.) - Uvádíme zajímavý údaj o pozdním výskytu z Remetských Hámrů, 7.7.1975.

Drynobia velitaris (Hufnagel) - Uvádíme další údaje o rozšíření. Buchlovice 8.7.1973; Kamenica nad Hronom 2.7.1974; Domica 4.7.1976.

Odontosia sieversi Ménetries - Buchlovice 16.3.1975. Další lokalita v Chřibech.

Geometridae

Lygris testata (Linné) - Velehrad 13.9.1976; Břestek 3.9.1977.

Thera obeliscata (Hübner.) - Zadiel 7.7.1976,poprvé z Jihoslov.krasu.
Perizoma taeniata(Stephens.) - Západní Tatry-Roháče,Zverovka 13.7.1977.
Perizoma lugdunaria (Herrich-Schäfer.) - Moravský Písek 29.7.1975. Vzácný druh na našem území, ze Slovenska znám z poslední doby z více míst (Hrubý 1964, Králíček,Marek,Povolný 1970, Čaputa 1971).
Hydrelia testaceata(Donovan.) - Chřiby, Salaš 15.6.1976; Remet.Hámre 10.7.1977. Velmi vzácný druh, který se vyskytuje v olšinách.
Eupithecia isogrammaria (Herrich-Schäffer.) - Havířov 20.6.1961, další lokalita pro severní Moravu (Fulnek - Skala 1932).
Eupithecia laquearia Herrich-Schäffer. Lednice 2.10.1976. Pozoruhodný nález na jižní Moravě.
Eupithecia insigniata (Hübner.) - Čachtice 23.4.1977. Lokální a vzácný druh, ze Slovenska v poslední době hlášen jen z Banské Štiavnice (Hrubý 1964).
Eupithecia denotata (Hübner.) - Zadiel 4.7.1975, na Slovensku vzácnější.
Eupithecia subumbrata (Denis et Schif.) - Havířov 19.6.1961, nový druh pro severní Moravu.
Eupithecia nanata (Hübner.) - Domica 1.7.1975. Dosud hlášena z horských a pohorských míst na Slovensku.
Eupithecia abbreviata Steph. - Radějov 31.3.1972, jarní druh v dubových lesích.
Chloroclystis coronata (Geyer (in Hübner.) - Domica 2.7.1975; Zadiel 6.7.1975. Další údaje o rozšíření na Slovensku.
Chloroclystis debiliata (Hübner.) - Havířov 20.6.1967, na severní Moravě jediná dosud známá lokalita.
Anticollix sparsata (Treitschke.) - Uherské Hradiště 11.6.1976, vzácný druh listnatých lesů a lesostepí.
Horisme vitalbata(Denis et Schiffermüller.) - Kamenica nad Hronom 20.7.1976 a 25.7.1977. Z poslední doby málo údajů.
Horisme corticata Treitschke. - V letech 1969 - 1974 na konci srpna a na začátku září hojná ve Steklíku u Žatce. V roce 1975 a 1976 se již neobjevila. Na Slovensku v Kamenici nad Hronom 21.7.1976.
Lemographa cararia (Hübner.) - Horní Němčí 2.6.1974; Moravský Písek 27.7.1974; Uherské Hradiště 25.8.1973. Na Moravě nehojná až vzácná, na Slovensku hojnější.
Boarmia arenaria (Huftnagel.) - Chřiby,Salaš 15.6.1976, v bučinách.
Gnophos ambiguata Duponchel. - Údaje z poslední doby ze Slovenska (Hrubý 1964, Madlen 1971) doplňuje nález ze Súlovských skal 19.6.1977.

Lithina chlorosata (Scopoli.) - Chřiby, Salaš 15.6.1976; Břestek 11.6.1977, lokálně, kolem porostů hasivky Pteridium aquilinum .

Tetheidae

Achlya diluta (Denis et Schiffermüller.) - Hojnější druh v teplých doubravách Chřibů. Velehrad 13.9.1976; Břestek 3.9.1977; Stříbrnice 26.8.1977.

Noctuidae

Chersotis cuprea (Denis et Schif.) - Uherské Hradiště 12.8.1977.

Epilecta linogrisea (Denis et Schif.) - Stepní osenice zastižená i na teplých písčitých svazích Chřibů. Stříbrnice 26.8.1977.

Amathes asworthii (Doubleday) ssp. candelarus (Staudinger.) - Moravský Písek 17.6.1977. Na již.Moravě zatím málo údajů.

Sideridis albicolon (Hübner.) - Moravský Písek 2.6.1972 více exeplářů, (Zlámal lgt.). Nehojný lesostepní druh uváděný z jižní Moravy z Rohatce a Pavlovských kopců (Králíček 1971.).

Hadena irregularis (Hufnagel.) - Recentní výskyt na vátých píscích Hodonínska v Bzenci 2.7.1977.

Hadena filigrama (Esper.) - Domica 4.7.1976, důležitý údaj pro Jihoslovenský kras. Hrubý uvádí starý, později nepotvrzený údaj z Bratislavy. Nověji Malé Karpaty a Malá Fatra (Elsner-Titz 1976,), Závod, Višňové (Králíček 1976).

Mythimna pudorina (Denis et Schif.) - Buchlovice 26.6.1969; Havířov 8.7.1961; Uherské Hradiště 24.6.1977; Radějov 25.6.1977; Stará Ves nad Ondřejníkem 26.6.1977. Mokřadní druh.

Meliana flammea (Curtis.) - Kamenica nad Hronom 22.7.1976. Významný nález, který dokumentuje bohatost motýlí fauny Kováčovských kopců. Det. Dr.Gozmány z Budapešti. Tento druh se vyskytuje v Dánsku, severním Německu a v Maďarsku velice vzácně a lokálně. (Forster et Wohlfahrt 1971.) .(Hrubý (1964) uvádí pouze starý, později nepublikovaný a znovu nepotvrzený údaj z minulého století (Tovarníky).

Omphalophana antirrhini (Hübner.) - Kobylí 20.5.1977, Na Moravě ojedinělý nález orientálního druhu.

Aporophyla lutulenta (Denis et Schif.) - Lednice 2.10.1976. Vzácná.

Atethmia ambusta (Denis et Schif.) - Ke známým nalezištím na Moravě přibývá Moravský Písek 26.8.1972 (Zlámal lgt.). V Čechách ulovena řada kusů ve Steklíku u Žatce 20.8.1972.

Amphipyra berbera Rungs. - Buchlovice 5.8.1971, doklad z jižní Moravy o rozšíření tohoto nedávno u nás objeveného druhu (Novák,Spitzer 1972).

Miana literosa (Haworth.) - Nitra 28.7.1977. Eurosibířský stepní druh. V poslední době hlášen z Banské Štiavnice (Hrubý 1964), Slovenského ráje (Reiprich, Petrašovič 1972) a ze Zádielu (Elsner, Titz 1976).

Phodetes minima (Haworth.) - Uherské Hradiště 24.6.1977; Buchlovice 1.7.1973; Čeladná v Beskydech 14.7.1973; Kamenica nad Hronom 3.7.1974.

Celaena leucostigma (Hübner). - Stará Ves nad Ondřejníkem 25.7.1974; Uherské Hradiště 5.7.1977, 12.8.1977. Druh vlhkých luk a mokřin.

Phologophora scita (Hübner.) - Beskydy, Komorní Lhotka 21.7.1963; Čeladná 14.7.1974; Remetské Hámre 8.7.1975.

Callogonia virgo (Treitschke.) - Ostrava 20. - 27.7.1976 5 ex. (Vaněk lgt.). Arelál rozšíření dosahuje nejsevernější hranice na Moravě a dá se předpokládat, že bude brzo objevena i v Polsku.

Cosmia diffinis (Linné.) - Nitra 29.7.1977; Kamenica nad Hronom 22.7. 1976 a 7.7.1977.

Sedina buettneri (Hering.) - Lednice 8.10.1977. Další lokalita na jižní Moravě.

Arenostola pygmina (Haworth.) - Radějov 30.9.1977.

Arenostola fluxa (Hübner.) - Bzenec 2.7.1977. Na rozdíl od předcházejícího vlhkomilného druhu je tento druh vázán na stepní lokality.

Enargia paleacea (Esper.) - Kamenica nad Hronom 21.7.1976.

Archanara geminipuncta (Haworth.) - Kamenica nad Hronom 22.7.1976 ve velkém množství na světlo.

Archanara sparganii (Esper.) - Kamenica nad Hronom 22.7.1976. Nálezy těchto tří druhů nebyly delší dobu publikovány.

Arctiidae

Roeselia pannonica Kovács. - Domica 3.7.1975, 4.7.1976; Kiarov 4.7.1977 více jedinců na světlo. Potvrzení autochtonní přítomnosti v Jihoslovenském krasu, dosud hlášen jen z Mlýňan (Hrubý 1964), ze Zádielu a z Plešivce (Králíček 1976).

Pelosia obtusa (Herrich-Schäffer.) - Kamenica nad Hronom 22.7.1976 a 26.7.1977. Další doklady o rozšíření na Slovensku.

Lycaenidae

Polyommatus admetus (Esper.) - Moravský Písek 20.5.1967 (Zlámal lgt.). Vzácný stepní modrásek o němž scházejí novější údaje.

Za laskavou pomoc při determinaci řady uváděných druhů i za rady a připomínky k rukopisu děkujeme panu prof. Andreji Reiprichovi.

Zusammenfassung

In der Arbeit werden bemerkenswerte Lepidopterenfunde in Gebiet der Tchechoslowakei. Einige bestätigen die lange nicht publizierten aus diesen Gebieten.

Literatura

Elsner V., Titz A., 1976: Příspěvek k poznání fauny můrovitých Slovenska a Moravy. Zprávy Čs.spol.entom.při ČSAV, Praha, 12: 77 - 83.

Forster W., Wohlfahrt A., 1971: Die Schmetterlinge Mitteleuropas, Stuttgart.

Gottwald A., Janovský M., 1978: Pozoruhodné nálezy Lepidopter pro ČSSR. Zprávy Čs.spol.entomol.při ČSAV, 14:119-123.

Hannemann H.J., 1964: Kleinschmetterlinge oder Microlepidoptera II. Die Wickler (s.l) (Cochylidae und Carposinidae). Die Zünslerartigen (Pyraloidea). Die Tierwelt Deutschlands, 50.Teil. Jena.

Králíček M., 1976: Některé pozoruhodnější nálezy Lepidopter z našeho území, zvláště Moravy a Slovenska. Ac.Rer.Natur. Mus. Nat.Slov. Bratislava, 17: 93 - 109.

Laštůvka Z., Laštůvka A., 1977: Nálezy několika zajímavých druhů Lepidopter na území Moravy a Slovenska. Zpráv Čs. spol. entomol. při ČSAV, 13: 43-45.

Madlen J., 1971: Niekoľko poznámek k letnej aktivite Lepidopter z hornej hranice šahanskej stepnej oblasti. Vlastivedný spravodaj Levického okresu, 7: 18 - 22.

Reiprich A., Petrašovič J., 1976: Dodatok k zoznamu motýlej fauny Slovenského raja a okolia Spišskej Novej Vsi za roky 1972-1973. Entomol.problémy, Bratislava, 13: 163 - 173.

Schwarz R., 1953: Motýli 3, NČSAV, Praha.

a práce uvedené v seznamu literatury u prvé části ve Zprávách Čs.spol. entomologické při ČSAV, 1978, str. 123.

Adresy autorů (Anschrift der Autoren) :

Milan Janovský, ul.J.Gagarina 30, 736 01 Havířov 2 - Podlesí,
Albert Gottwald, Jana Žižky 677, 686 01 Uherské Hradiště.